

Argumentenkaart marktwerking in de zorg

Wat zijn argumenten voor en tegen het huidige stelsel van marktwerking in de zorg?

Tegen

Voor

Kwaliteit

Marktwerking is slecht voor de kwaliteit van zorg

- Verzekeraars en aanbieders letten vooral op prijs en in mindere mate op kwaliteit.
- Concurrentie remt zaken die kwaliteit bevorderen, zoals samenwerking, uitwisseling van kennis en opleiden.
- Het zorgaanbod versmalt omdat aanbieders minder investeren in zorg die voor hen niet rendeert.

Keuzevrijheid

Kwaliteit van zorg is moeilijk te meten

- Verzekeraars, aanbieders en burgers hebben gebrekkig zicht op de kwaliteit van het zorgaanbod.
- Aanbieders worden nu (deels) afgerekend op indicatoren die weinig zeggen over de kwaliteit van zorg.

De keuzevrijheid neemt nauwelijks toe

- Burgers kunnen niet altijd kiezen, bijvoorbeeld als ze acute zorg nodig hebben.
- De keuzevrijheid van burgers wordt beperkt door de afspraken die hun verzekeraar maakt met aanbieders.

Keuzevrijheid in de zorg is niet gewenst

- Veel burgers willen helemaal niet kiezen, zij willen enkel de beste zorg.
- Het huidige stelsel van marktwerking leidt tot meer keuzestress bij burgers.

Financiën

De zorguitgaven nemen toe

- Zorgaanbieders worden beloofd voor productie en niet voor uitkomsten.
- De vraag naar zorg stijgt doordat zorgaanbieders zo veel mogelijk zorg aanbieden en zo meer vraag creëren.
- Zorgaanbieders rekenen het risico dat zij lopen als ondernemer door in de prijzen.

Geld dat bestemd is voor de zorg wordt niet goed besteed

- Private zorgaanbieders mogen ook zorg aanbieden die collectief verzekerd is.
- Behandelen van ziekte is voor aanbieders lucratiever dan het voorkomen ervan.
- Het huidige stelsel leidt tot hoge reclame- en marketingkosten en is complex en bureaucratisch.

Zorgstelsel

Het huidige stelsel borgt samenwerking in de zorg onvoldoende

- Burgers, verzekeraars en aanbieders zijn van elkaar afhankelijke maar ongelijkwaardige partijen.
- Burgers, verzekeraars en aanbieders verstaan elkaar niet omdat hun waarden, doelen en taal verschillen.
- Aanbieders beleven zorginkoop vaak als eenzijdig opgelegde overeenkomst in plaats van als onderhandeling.

De zorg is niet geschikt voor marktwerking

- Marktwerking botst met de principes dat zorg toegankelijk, gelijk, bereikbaar en betaalbaar moet zijn.
- Marktwerking leidt tot verzakelijking en verkilling van de zorg waarin juist liefde en aandacht tellen.
- De sterke mate van regulering binnen het huidige stelsel remt innovatie en 'echte' marktwerking.

Kwaliteit

Marktwerking is goed voor de kwaliteit van zorg

- Marktwerking leidt tot concurrentie tussen en specialisatie van aanbieders.
- Burgers rekenen aanbieders en verzekeraars af op de kwaliteit en service die zij leveren.
- In het huidige stelsel draait de zorg om de patiënt, zijn wensen, (medische) behoeften en kwaliteit van leven.
- Marktwerking leidt tot nieuwe toetreders, innovatieve producten en nieuwe behandelwijzen.

Keuzevrijheid

De individuele keuzevrijheid neemt toe

- Patiënten kunnen kiezen tussen verzekeraars en (gecontracteerde) aanbieders.
- Marktwerking vergroot het zicht op de prestaties en kwaliteit van aanbieders.

Financiën

De groei van de zorguitgaven neemt af

- Verzekeraars kopen geen zorg meer in bij aanbieders die relatief dure zorg bieden.
- Aanbieders en verzekeraars werken efficiënter en effectiever om concurrerende prijzen te kunnen bieden.

Het huidige systeem stimuleert gezond leven en zinnig en zuinig zorggebruik

- Marktwerking leidt tot kostenbewustzijn bij patiënten, aanbieders en verzekeraars.
- Patiënten die niet-verzekerde zorg willen gebruiken, betalen daar zelf voor.
- Marktwerking prikkelt burgers en verzekeraars om meer te doen aan het voorkomen van ziekte.

Private financiering wordt mogelijk

- In het huidige stelsel mogen private financiers investeren in de zorg, waardoor financieel meer mogelijk wordt.
- Zorgaanbieders worden dankzij private financiering minder afhankelijk van de overheid.

Zorgstelsel

Het huidige stelsel schept duidelijkheid over 'governance'

- Marktwerking schept (juridische) duidelijkheid over bevoegdheden, taken en verantwoordelijkheden.
- Zorginstellingen zijn beter bestuurbaar doordat bestuurders meer zicht hebben op kosten en prestaties.
- Doordat marktpartijen meer macht hebben, heeft de zorg minder last van politieke wispelturigheid.

Marktwerking dwingt tot bewustere keuzes over collectief gefinancierde zorg

- Helderheid over kosten en baten dwingt politici tot keuzes over wat wel en niet collectief gefinancierde zorg is.
- Marktwerking dwingt tot een maatschappelijk debat over de toegevoegde waarde van en grenzen aan zorg.